

Z A P I S N I K
sa 32. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 17. decembra 2018. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 10 minuta.

Predsjedavao je Obrad Mišo Stanišić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Luid Ljubo Škrelja, Marta Šćepanović, Milorad Vuletić, Branko Čavor i Boris Mugoša, a uslijed najavljenog odsustva prof. dr Miodraga Vukovića sjednici je prisustvovao poslanik Mirsad Murić.

Po pozivu, sjednici su ispred Ministarstva finansija prisustvovali Bojan Paunović, vršilac dužnosti generalnog direktora Direktorata za državni budžet, Slobodanka Burić, načelnica Direkcije za planiranje javnih investicija i Ljubica Radović, samostalna savjetnica u Direktoratu za državni budžet. Ispred Ministarstva odbrane prisustvovali su državni sekretar Slobodan Filipović i šef službe za finansijsko poslovanje Marko Drobnjak, dok su Ministarstvo unutrašnjih poslova, ovom prilikom, predstavljali sekretarka Vesna Brajović, generalni direktor Direktorata za poslove nadzora Danilo Čupić, i načelnica Službe za finansijske, opšte i pomoćne poslove Radmila Jakšić. Ispred Agencije za nacionalnu bezbjednost sjednici su prisustvovala načelnica Sektora za pravne i ekonomske poslove Sanja Raičević i načelnica Odjeljenja za ekonomsko - finansijske poslove Vesna Ivanović.

Saglasno prethodno upućenom zahtjevu sjednici je prisustvovala i predstavnica Instituta »Alternativa« Dragana Jaćimović.

Nakon uvodnog obrazloženja predsjednika Odbora Obrada Miša Stanišića, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2019. GODINU U DIJELU KOJI SE ODNOSI NA POTROŠAČKE JEDINICE:

- **MINISTARSTVO ODBRANE**
- **MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA I**
- **AGENCIJU ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST**

2. TEKUĆA PITANJA

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da 32. sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Stanišić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, i taj predlog je jednoglasno podržan.

Prva tačka dnevnog reda: PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2019. GODINU U DIJELU KOJI SE ODNOSI NA POTROŠAČKE JEDINICE:

- **MINISTARSTVO ODBRANE**
- **MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA I**
- **AGENCIJU ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST**

Predsjednik Obrad Mišo Stanišić obavijestio je članove Odbora da je Vlada Crne Gore na sjednici od 6. decembra 2018. godine utvrdila Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu i isti dostavila Skupštini radi stavljanja u proceduru.

U okviru prve tačke dnevnog reda uvodno izlaganje imao je Bojan Paunović, vršilac dužnosti generalnog direktora Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija. Paunović je objasnio da je Predlog budžeta za 2019. godinu predviđen ukupnim iznosom od 2 milijarde 384 miliona eura, te da su u tom kontekstu za tekući budžet predviđena sredstva za: budžet državnih fondova 700 miliona eura, za kapitalni budžet 320,9 miliona eura, za transakcije finansiranja 432 miliona eura, dok je za rezerve izdvojeno 20 miliona eura. Paunović je istakao da je prezentovani budžet nastavak mjera fiskalne konsolidacije koje imaju za cilj smanjenje budžetskog deficita, kao i da budžet za 2019. godinu karakteriše brži rast prihoda u odnosu na rashode čime se postiže opadajući trend budžetskog deficita od 3,8 procenata u ovoj godini na 2,97 procenata u narednoj godini, te da se u periodu do 2019. godine očekuje suficit. Paunović je objasnio da je deficit budžeta u potpunosti generisan u dijelu kapitalne potrošnje, dominantno kroz implementaciju izgradnje prioritetne dionice autoputa Bar-Boljare, naglasivši da su glavne karakteristike budžeta nastavak sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije, smanjenje deficita, rast prihoda u odnosu na 2018. godinu u iznosu od 71 milion eura, te optimizacija tekuće budžetske potrošnje kroz smanjenje rashoda poput službenih putovanja, troškova reprezentacije, goriva kao i za administrativni materijal. Prihodi u budžetu za 2019. godinu procijenjeni su na milijardu i osamsto dvadeset miliona eura i čine 38,2 procenta BDP-a. Paunović je kazao da će rashodi u 2019. godini biti uslovljeni izdvajanjem za potrebe izgradnje autoputa kao i kontrolisanog rasta tekuće potrošnje zbog već preuzetih obaveza, i da će se najveća izdvajanja iz budžeta opredjeljivati za socijalnu zaštitu i iznosiće 35 odsto od ukupnog iznosa, potom za potrebe zdravstva 15 odsto, obrazovanja 11 odsto te javnog reda i bezbjednosti u iznosu od 10 odsto. Predlogom zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu za Ministarstvo unutrašnjih poslova planirano je 105,48 miliona eura, što prema riječima Paunovića predstavlja 3,9 miliona eura više u odnosu na 2018. godinu, a planirana sredstva za Ministarstvo odbrane iznose 49,04 miliona eura što je za 1,3 miliona eura manje nego u 2018. godini. Za Agenciju za nacionalnu bezbjednost

planirano je 8,3 miliona eura, približno na nivou ovogodišnjeg budžeta, naveo je predstavnik predlagača zakona.

Državni sekretar u Ministarstvu odbrane Slobodan Filipović, u svom izlaganju, predstavio je strukturu predloženih budžetskih sredstava za instituciju koju predstavlja i istakao da je predviđeni budžet za narednu godinu reformski, i pokazuje odlučnost Vlade i Ministarstva da, u skladu sa preporukama Samita u Velsu do 2024. godine, dostigne izdvajanje za sektor odbrane u iznosu od dva odsto BDP-a. Takođe, naglasio je da je trend uvećanja sredstava nastavljen, čime je obezbijeđeno ispunjavanje međunarodnih obaveza Crne Gore kao ravnopravne članice NATO-a, i realizacija ciljeva sposobnosti i opremanja Vojske Crne Gore u skladu sa standardima. U nastavku izlaganja, Filipović je ukazao da je ovaj Predlog budžeta izrađen u cilju što efikasnijeg sprovođenja odbrambene politike, modernizacije razvoja kapaciteta oružanih snaga u skladu sa prioritetima i dugoročnim planom razvoja kao i nastavkom pružanja doprinosa globalnoj bezbjednosti i povećanja sposobnosti za djelovanje u kriznim situacijama. Pored navedenog, državni sekretar Ministarstva je naglasio da je predviđenim budžetom obezbijeđen nastavak podmlađivanja, usavršavanja i školovanja vojnih lica. Slobodan Filipović je dalje ukazao da će kroz obezbijeđena sredstva Ministarstvo u narednoj godini posebnu pažnju posvetiti opremanju deklariranih snaga, nabavci lakooklopnih vozila u skladu sa NATO standardima, implementaciji partnerskih ciljeva, te modernizaciji i opremanju kompletnog sastava kopnene vojske. Pored navedenog, apostrofirao je da će u narednoj godini, između ostalog, biti nastavljeno sa rekonstrukcijom vojnih objekata, i poboljšanjem uslova života i rada pripadnika jedinica Vojske Crne Gore. U nastavku je predstavio strukturu personalnih i tekućih izdataka, izdatke za socijalna davanja i stipendije, otplate obaveza, te strukturu kapitalnih izdataka. S tim u vezi, on je ukazao na planirana sredstva od sopstvenih prihoda pojasnivši na šta se odnose i zbog čega je ukupni prihod podložan varijacijama. Sekretar Filipović je dalje iskazao načelno zadovoljstvo iznosom opredijeljenih sredstava za narednu godinu, i zaključio da Crna Gora kao punopravna članica NATO saveza pokazuje odlučnost i spremnost da odgovori kako unutrašnjim tako i vanjskim izazovima.

Osvrnuvši se na budžetska sredstva opredijeljena za Ministarstvo unutrašnjih poslova, sekretarka navedene budžetske jedinice Vesna Brajović, u uvodnom izlaganju, je istakla da su bruto zarade zaposlenih uvećane u odnosu na prethodnu godinu zbog dva nova programa- programa Zbrinjavanje izbjeglica i programa Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i da su rashodi za usluge u Ministarstvu unutrašnjih poslova ostali na nivou prethodne godine, ukoliko se izuzmu rashodi koji su Uredbom o objedinjavanju javnih roba i usluga prenijeti na upravu imovine, a odnose se na komunikacione usluge u iznosu od 405.000 eura i ostale usluge 10.000 eura. Prema riječima Vesne Brajović, rashodi za tekuće održavanje građevinskih objekata i opreme su uvećani u odnosu na rashode u tekućoj godini za planirane rashode za održavanje hangara za avio helikoptersku jedinicu, a u dijelu ostalih izdataka rashodi su uvećani za projekat unapređenja i nabavku sistema za personalizaciju ID dokumenta. Kapitalni izdaci su u tekućoj godini smanjeni, a predloženi su i novi projekti: video nadzor gradova u vrijednosti od 2.500.000 eura, unapređenje i nabavka sistema za personalizaciju ID dokumenta u vrijednosti od 1.130.000 eura, kao i izmirenje ugovorenih obaveza za lizing Tetra opreme 383.182.79 eura. U svom izlaganju sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova je dodala i da u okviru iznijete analize troškova nijesu obuhvaćena sredstva za Integrisano upravljanje granicom, koja su obezbijeđena iz sredstava Evropske komisije.

Po ovom osnovu, zaključila je Vesna Brajović, budžet za narednu godinu uvećan je za 2.648.963,82 eura u odnosu na tekuću budžetsku 2018. godinu.

Načelnica Sektora za pravne i ekonomske poslove u Agenciji za nacionalnu bezbjednost Sanja Raičević u svom izlaganju je podsjetila da su budžetska sredstva izdvojena za Agenciju za 2019. godinu na nivou opredjeljenih za tekuću 2018. godinu. Prema riječima Raičević, budžet ANB-a iznosi 8.302,470 eura i u najvećem dijelu, odnosno njegovih 90 odsto, odnosi se na program Nacionalna bezbjednost, dok je preostalih 10 odsto opredijeljeno za program Administracija. Uvećanje je, kako je objasnila Raičević, planirano u dijelu bruto zarada, jer se, u skladu sa smjernicama Vlade, u narednoj godini planira obnavljanje kadrovskih kapaciteta. Pored zarada, izdaci će obuhvatiti i kapitalne izdatke koji će podrazumijevati dalje unapređivanje tehničke opremljenosti Agencije u cilju postizanja interoperabilnosti u okviru NATO standarda.

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagača zakona i potrošačkih jedinica iz sektora odbrane i bezbjednosti, učešće u raspravi uzeli su poslanici Milorad Vuletić i Boris Mugoša.

Član Odbora Milorad Vuletić pitao je predstavnike Vlade da li smatraju da su sredstva opredijeljena budžetom dovoljna za realizaciju planiranih aktivnosti, optimalan rad i funkcionisanje svih korisnika, konstatujući da, ukoliko se uzme u obzir pokrivanje rate za tri helikoptera koje je kupilo Ministarstvo odbrane te planiranu nabavku oklopnih vozila, izdvajanja za odbranu premašuju izdvajanja za više od dva odsto koliko je predviđeno NATO standardima, i tim povodom zatražio pojašnjenje. Vuletić je takođe iskazao interesovanje koje su karakteristike oklopnih vozila čija se nabavka planira, kolike prihode Ministarstvo odbrane očekuje od prodaje vojne opreme kao i sredstva planirana za program Borbe protiv sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i Zbrinjavanja izbjeglica.

Član Odbora Boris Mugoša pohvalio je činjenicu da se budžetom u narednoj godini ne predviđaju zaduživanja za tekuću potrošnju, osim za kapitalne projekte, i izrazio očekivanje da će kapitalni budžet, za koji je kazao da je do sada najveći, biti u potpunosti realizovan. Mugošu je interesovalo kako u Ministarstvu finansija vide odnos potrošačkih jedinica u odnosu na limite potrošnje definisane smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, i pitao predstavnike Ministarstva odbrane kada će biti operativan dio kredita opredijeljen za kupovinu oklopnih vozila. Sekretarku Ministarstva unutrašnjih poslova je pitao zbog čega je u odnosu na postojeći budžet Uprava policije razdvojena na Upravu policije i na Upravu policije/Administracija, i u zaključnici izlaganja pohvalio racionalno korišćenje sredstava od strane Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Vršilac dužnosti generalnog direktora Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija Bojan Paunović odgovarajući na pitanje poslanika Mugoše koje se odnosilo na limite potrošačkih jedinica kazao da pomenute jedinice rade u okviru limita, i napomenuo da, kada je riječ o potrošnji Ministarstva unutrašnjih poslova, oni ne podrazumijevaju sredstva koja dolaze iz donacija Evropske unije a koja u tom slučaju iznose oko devet i po miliona eura i odnose se na program Integrisano upravljanje granicom. Paunović je objasnio da ta sredstva nijesu uključena u limite te da sa njima ukupan limit za Ministarstvo unutrašnjih poslova iznosi 105 miliona eura. Prema riječima Paunovića, sredstva predviđena budžetom za Ministarstvo odbrane su znatno

ispod limita potrošnje, dok je potrošnja Agencije za nacionalnu bezbjednost na nivou limita.

Odgovarajući na pitanja poslanika državni sekretar Ministarstva odbrane Slobodan Filipović kazao je da smatra da je budžet te potrošačke jedinice za 2019. godinu razvojni i reformski, te da je dovoljan za potrebe koje su u Ministarstvu planirali. Filipović je ponovio da je predviđenim budžetom obezbijeđen nastavak podmlađivanja, usavršavanja i školovanja vojnih lica. Filipović je objasnio i da je Voska Crne Gore formirala dvije pješadijske čete u okviru NATO rasporedivih snaga, da su u sastavu pješadijskog bataljona dvije čete i to jedna locirana u Nikšiću od 124 pripadnika, dok je druga smještena u Pljevljima i čine je takođe 124 pripadnika Voske Crne Gore. U kontekstu odgovora na pitanje koje se odnosilo na nabavku lakooklopnih vozila, Filipović je objasnio da u Ministarstvu odbrane planiraju nabavku 68 lakooklopnih vozila jer postojeća, kako je naglasio, nemaju neophodnu balističku zaštitu po NATO standardima.

Odgovarajući na pitanje poslanika Milorada Vuletića koje se odnosilo na sredstva planirana za program Borbe protiv sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma kao i za program Zbrinjavanja izbjeglica, sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova Vesna Brajović kazala je da su budžetska sredstva MUP-a za 2019. godinu tražena u odnosu na planirano za predstojeću godinu, a odnose se na programe- Zbrinjavanje izbjeglica i Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma. Prema riječima Brajović, za program Zbrinjavanje izbjeglica Ministarstvo je planiralo da izdvoji 195 000 eura, dok je za program Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma izdvojeno 640 000 eura. Odgovarajući na pitanje poslanika Mugoše koje se odnosilo na reorganizaciju Uprave policije, Brajović je kazala da će, ukoliko Parlament da podršku izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima, Uprava policije biti samostalan organ, te da je iz navedenog razloga program Administracija izdvojen.

Načelnica Sektora za pravne i ekonomske poslove u Agenciji za nacionalnu bezbjednost Sanja Raičević zahvalila se za pozitivne ocjene koje su članovi Odbora uputili na rad Agencije, iskazavši uvjerenje da će budžetom za 2019. godinu ta institucija ispuniti sve obaveze koje su predviđene planom i programom.

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić, nakon sprovedene rasprave, ocijenio je pohvalnim činjenice da su sve potrošačke jedinice zadovoljne sredstvima opredijeljenim za rad u narednoj godini kao i namjeru Ministarstva odbrane da u predstojećoj godini podmlađuje svoj kadar. Pozitivnim je ocijenio da se procenat izdvajanja sredstava za odbranu Crne Gore, kao nove članice NATO-a, iz godine u godinu povećava, te da će on do 2024. godine, iznositi 2 odsto, kako je i planirano, kao i podatak da Crna Gora za odbranu izdvaja više nego pojedine, dugogodišnje članice NATO-a. Kada je riječ o Ministarstvu unutrašnjih poslova, uz osvrt na sjednicu Odbora na kojoj je realizovano tematsko konsultativno saslušanje, Stanišić je izrazio očekivanje da će kontrola granica u Crnoj Gori u narednim godinama biti efikasnija a sredstva planirana za njihovu bolju tehničku opremljenost u potpunosti utrošena.

Nakon sprovedene rasprave po ovoj tački dnevnog reda, Odbor jednoglasno usvojio

MIŠLJENJE

o

PREDLOGU ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2019. GODINU

u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice

-Ministarstvo odbrane

-Ministarstvo unutrašnjih poslova i

-Agenciju za nacionalnu bezbjednost

Odbor za bezbjednost i odbranu je, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i Poslovnikom Skupštine Crne Gore, razmotrio Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost.

Saglasno navedenom, članovi su kroz diskusiju sa predstavnikom predlagača zakona, te predstavnicima potrošačkih jedinica u sektoru odbrane i bezbjednosti, ostvarili detaljan uvid u predviđenu raspodjelu sredstava za predmetnu oblast, sa akcentom na razvojne projekte, regionalnu i međunarodnu saradnju, modernizaciju i jačanje ukupnih kapaciteta datog sektora.

Uvažavajući iznijeto, Odbor je iskazao podršku planiranim aktivnostima Ministarstva odbrane u pogledu dalje modernizacije i opremanja, a u skladu sa utvrđenim aktivnostima kroz programe Međunarodna saradnja, Vojska i Administracija i, saglasno navedenom, pozitivnim ocijenio ulaganja u nabavku višenamjenskih helikoptera, znavljanje uniformi, te planiranu nabavku oklopnih vozila u narednom periodu.

Na sjednici je konstatovano da je Predlogom zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu predviđeno izdvajanje sredstava za deset programa u okviru potrošačke jedinice Ministarstvo unutrašnjih poslova i to: Vanredne situacije i civilna bezbjednost, Integrisano upravljanje granicom, Upravni poslovi, Administracija, Uprava policije, Uprava policije-Administracija, Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Zbrinjavanje izbjeglica, Centar za azil i Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima.

U skladu sa iznijetim, članovi Odbora su iskazali posebno interesovanje za način utroška planiranih budžetskih sredstava, realizovano i predviđeno u sklopu implementacije Strategije za integrisano upravljanje granicom, te ostvareno u domenu implementacije dugoročnih razvojnih projekata Ministarstva unutrašnjih poslova. Takođe, posebna pažnja bila je posvećena programima rada Uprave policije, kao i planiranom utrošku sredstava za programe Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Centar za azil i Zbrinjavanja izbjeglica.

Prilikom diskusije o predviđenim sredstvima za dva programa u okviru Agencije za nacionalnu bezbjednost, članovi Odbora su pozdravili nastavak ulaganja u nadogradnju i unapređenje postojećih sistema u skladu sa savremenim dostignućima, a u cilju poštovanja propisanih standarda NATO u oblasti zaštite tajnih podataka i obezbjeđenja uslova za dobijanje obavezujućih sertifikata, kao i u pogledu nabavke

potrebne opreme za bezbjednost koja je direktno u funkciji izvršavanja poslova i zadataka iz nadležnosti Agencije.

Odbor je, po sprovedenoj raspravi, jednoglasno usvojio Mišljenje da su sredstva za potrošačke jedinice u sektoru bezbjednosti i odbrane u Predlogu zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu realno utvrđena, te da omogućavaju postupanje u skladu sa utvrđenim nadležnostima.

Druga tačka dnevnog reda: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda članovi Odbora su, bez primjedbi, usvojili predlog zapisnika sa 31. sjednice Odbora.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Sjednica je završena u 11 sati i 10 minuta.

SEKRETARKA ODBORA:

Zorana Baćović, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Obrad Mišo Stanišić, s. r.